

EkoConnect – Mednarodni center za ekološko kmetovanje v Srednji in Vzhodni Evropi

Phone: +49 (0) 351-20 66 172

Fax: +49 (0) 351-20 66 174

E-Mail: info@ekoconnect.org

Internet: www.ekoconnect.org

April 2009

EkoConnectove novičke o ekološkem kmetijstvu v Srednji in Vzhodni Evropi

Drage bralke in bralci,

pozdravljeni pri branju prve izdaje EkoConnect-ovih novic v letošnjem letu. Z veseljem vam sporočamo, da jih bomo letos izdajali v sodelovanju z nizozemsko organizacijo Avalon. Upamo, da bodo zaradi tega postale tudi še boljše in da se bodo razširile tudi na nove naročnike ter presegle trenutno število sedem tisoč bralcev.

S prvim januarjem letošnjega leta je vstopila v veljavo nova uredba EU 834/2007 o ekološkem kmetovanju, ki je bila predmet dolgih razprav in ki nadomešča staro uredbo 2092/91. Ali nov predpis prinaša boljše zaščito ekološkega kmetijstva in poenostavlja sistem nadzora se bo pokazalo s časom. Zaradi porasta ekoloških površin, uvoza in izvoza ekoloških živil ter naraščajočega števila tržnih akterjev je prilagajanje predpisov evropskim standardom spremenljivim pogojem potrebno za zagotavljanje kakovosti in verodostojnosti ekoloških produktov. Po navedbah IFOAM in FiBL („World of Organic Agriculture 2009“) je leta 2007 na svetovni ravni na ekološki način 1,2 milijona kmetov obdelovalo že 32,2 milijona hektarjev zemlje. Ekološke površine v Evropi so znašale 7,8 milijona hektarjev, kar je preko 200.000 kmetij in kar je pomenilo 4,5-odstotno rast v primerjavi z letom prej. Delež kmetijskih površin pod ekološko kontrolo je v Evropi dosegel 1,9 odstotka, v EU pa štiri odstotke. V tokratni izdaji novic vam predstavljamo več informacij o tem razvoju.

Poleg uvedbe nove uredbe si bomo začetek letošnjega leta zapomnili tudi po 2. Marcu 2009, ko je Evropski komisiji ponovno spodletel poskus razveljavitve moratorija na gensko spremenjeno koruzo v Avstriji in na Madžarskem. Ne glede na nenaklonjenost evropske javnosti do gensko spremenjenih organizmov je komisija skušala opraviti prepoved drugič za Madžarsko in tretjič za Avstrijo. Kljub vsemu pa tudi površine posejane z gensko spremenjenimi organizmi (GSO) še naprej naraščajo. Leta 2008 je bilo po podatkih študije opravljene pri „International Service for the Acquisition of Agri-Biotech Applications“ že 125 milijonov hektarjev površin posejanih z transgenimi kulturami, v Evropi skoraj 110.000 hektarjev. Več o tej temi in o številnih pobudah proti GSO lahko preberete v nadaljevanju novic .

Želimo vam prijetno branje.

Uredništvo EkoConnectovih novičk

Irena Fašalek & Bernhard Jansen & Dagmar Diener

Vsebina:

1. Kirgizija: Projekt BioCotton – pridelava ekološkega fair trade bombaža
2. Slovenija: Ekološko kmetijstvo varuje podtalnico in zdravje
3. Svet: 125 milijonov hektarjev "Frankensteinovih" kultur
4. Evropa: Največji in najbolj sofisticiran trg za ekološka živila še naprej narašča
5. Plevel ni le škodljiv: Pozitiven vpliv plevela na okolje
6. ENOAT podpira ekološko kmetijstvo kot vsebino univerzitetnega izobraževanja
7. Forum trženja ekoloških živil 2009 v Varšavi odpira vrata čez en mesec
8. Dogodki
9. Seznam nekaterih pomembnejših proti-GSO organizacij v posameznih državah

* * * * *

1. +++ Kirgizija: Projekt BioCotton – pridelava ekološkega fair trade bombaža +++

V času Sovjetske zveze je pridelava bombaža v okrožjih Oš in Džalalabad na jugu Kirgizije predstavljala enega glavnih virov tamkajšnjega bruto domačega proizvoda. Po razpadu Sovjetske zveze leta 1992 so se površine, pokrite z bombažem – predvsem iz gospodarskih razlogov – zmanjšale za preko 70 odstotkov. Intenzivna pridelava bombaža v času Sovjetske zveze z uporabo zelo strupenih, okolju in zdravju škodljivih insekticidov in pesticidov je med drugim tudi eden izmed glavnih krivcev za ekološko katastrofo v Aralskem jezeru. Projekt BioCotton temelji na osnovnih načelih ekološkega kmetovanja, kot so trajnostna raba virov, zaključene prehranske verige in biološka raznolikost z namenom iskanja ravnotežja med ekonomskih dobičkom zaradi višjih cen in zaščito okolja.

Vodja Projekta „BioCotton“ je švicarsko združenje za mednarodno sodelovanje Helvetas, ki ga financirajo organizacije SECO, Hivos in ICCO. Projekt je nastal leta 2003 z namenom izboljšanja življenjskih pogojev južnokirgiških kmetov. Namenjen je razvoju in podpori ustvarjanju dodane vrednosti v dolini Fergana. V prvi fazi projekta (2003-2006) so kmete osveščali o pomenu biološke pridelave, izobraževali kmetijske svetovalce in raziskovali kmetijski sistem in trge. Leta 2004 je 38 pionirjev začelo z ekološko pridelavo in leta 2006 so na evropski trg izvozili prvih šest ton certificiranega bombaža. Kljub težkim okoliščinam zaradi povsem novega pristopa k pridelavi bombaža se je ekološka pridelava izkazala za uspešno ter ekonomsko opravičljivo, kar je številne kmete prepričalo v smisel projekta. Število ekoloških pridelovalcev je v zgolj štirih letih iz 38 zraslo na 845 leta 2008.

V drugi fazi, ki bo trajala predvidoma do 2010 želi Helvetas s pomočjo dveh lokalnih organizacij „Bio Service Public Foundation“ in „Bio Farmer’s Public Union“ razviti ekološko pridelavo predvsem z dodajanjem vrednosti pridelave. Načrtovana je vzpostava trajnostne, moderne in h kupcu usmerjene institucije s strokovnim osebjem. Skupaj s tržno mrežo in z „Organic and Fair-trade Kompetenzzentrum“ združenja Helvetas bo projekt BioCotton za kirgiške pridelovalce skušal navezati pomembne stike z izvoznim trgov.

Združenje ekoloških kmetovalcev, ki ga sestavlja 845 pridelovalcev, je marca 2008 zaprosilo za certifikacijo „poštena trgovina“ (Fair Trade). Gre za mednarodno označbo, ki bo kirgiškemu bombažu prinesla dodatno korist in bo tlakovala pot za nadaljnji razvoj ekološkega gibanja v Kirgiziji. Oktobra 2008 so tako že uspešno izvedli FLO-CERT revizijo (certificiranje za razvoj). Tako združenje ekoloških kmetovalcev kakor tudi ustreznost predelovalne mehanizacije in strojev so preverili v skladu s strogimi kriteriji Fair Trade načel. Certifikat Fair Trade ter oznaka „ekološki“ omogočata lokalnim institucijam ohranjanje in širitev ekoloških in socialnih standardov ter povečanje tržnih zmogljivosti za njihove izdelke.

V sklopu projekta BioCotton kirgiški kmetje dandanes obdelujejo 1102 hektarja zemlje, od tega 442 bombažnih nasadov. Za certifikacijo bombaža skrbi Indocert, kontrolna organizacija iz Indije. Konec kmetijske sezone 2008 so v Evropo izvozili 57 ton ekološko in Fair Trade certificiranih bombažnih vlaken in 217 ton vlaken iz procesa prehoda na ekološko pridelavo. Pidelovalci se tako korak za korakom približujejo ekonomiji obsega, pridelek iz leta 2008 pa je tudi že presegel zastavljene cilje

Več informacij na: www.helvetas.kg/en/projects/biocotton

Avtor: Jyldyz Abdylloeva, vodja, Bio Service Public Foundation
Prevod: Klavdija Černilogar

* * * * *

2.+++ Slovenija: Ekološko kmetijstvo varuje podtalnico in zdravje +++

"Ekološko kmetijstvo varuje podtalnico" je bila nosilna tema že 12. Alpe Jadran Biosimpozija, ki je lanskega novembra potekal v novih prostorih Fakultete za kmetijstvo in biosistemske vede v gradu Hompoš v Hočah pri Mariboru. V treh dneh Biosimpozija so organizatorji (Fakulteta za kmetijstvo in biosistemske vede v Mariboru, Zveza združenj ekoloških kmetov Slovenije (Biodar), Združenje za ekološko kmetovanje SV Slovenije ter Inštitut za kontrolo in certifikacijo Univerze v Mariboru) zastavili zanimiv in poučen program, ki je privabil več kot 180 udeležencev iz Slovenije, Avstrije, Italije, Srbije in Hrvaške.

Kljub temu, da ima Slovenija razmeroma veliko podtalnice, je njena kakovost na nekaterih območjih že močno ogrožena. Obremenitve z nitrati in pesticidi so visoke na primer na Dravsko-Ptujskem polju in so tudi vzrok za "slabo kemijsko stanje vode". Celoten vodni prostor je obremenjen še z drugimi sodobnimi onesnaževalci (organske kositrne spojine, značilni predstavniki endokrinih motilcev 1., 2. in 3. razreda – to so različni ostanki zdravil, naravnih hormonov, derivati ftalne kisline), ki so zaradi širjenja urbaniziranih območij, prometne infrastrukture in optimizacije kmetijske pridelave veliko resnejši problem od nitratov in pesticidov ter pomenijo resno tveganje glede varne oskrbe z vodo. Dodatno skrb vzbujajo stanje povzročajo tudi težke kovine, ki se iz kontaminiranih tal izpirajo v površinske ter nato v podtalne vode. Vnos organokovinskih fitofarmaceutskih sredstev prispeva k onesnaževanju. Kot pojasnjuje **Mag. Vesna Weingerl** je povečana koncentracija cinka v vinogradniških tleh v glavnem posledica dolgoletne uporabe organokovinskih fitofarmaceutskih sredstev ta pa vstopajo v površinske vode in podtalnico. Kot je tekom BioSimpozija poudarila tudi **Mag. Gerlinde Ortner** iz Joanneum reaserch inštituta iz Avstrije z ekološkim kmetovanjem vplivamo na zmanjšanje vnosa pesticidov ob skrbnem načrtovanju bilance dušika pa hkrati omejimo zdajšnje naraščanje nitratov v podtalnici.

Biosimpozij je bil tudi del projekta, poimenovanega "Bio užitek", ki je promocijski program z več cilji kot so: dvig ponudbe in povpraševanja ekološke hrane, večja zastopanost ekoloških živil v trgovskih središčih, trgovinah in specializiranih trgovinah, več ekoloških živil v sistemih javne prehrane, osveščanje prebivalcev in potrošnikov o okoljskih in zdravstvenih prednostih ekološke hrane ter njene pridelave z vidika ekološkega kmetijstva. Kot je poudaril nosilec projekta **Boris Fras** (Biodar) lahko z ekološkimi živili zagotovimo zdrav in kakovosten obrok hrane.

Rezultati raziskav, ki jih je predstavila **Dr. Alberta Velimirov** iz FiBL inštituta kažejo, da imajo tudi živali krmljene z ekološko krmo veliko večjo sposobnost preživetja potomcev in veliko boljši imunski sistem. Med drugim ekološko pridelani mlečni izdelki vsebujejo tudi večje količine maščobnih kislin, ki ugodno vplivajo na človeško zdravje (omega 3 in konjugirana linolna kislina). Velimirova, je opozorila tudi na alarmantne izsledke raziskav o vplivu GSO krme na plodnost in vitalnost poskusnih živali. Zaradi vedno večjih okoljskih težav in bolezni, ki nastajajo zaradi neustrezne prehrane, bi se ljudje morali bolje zavedali prednosti ekološke pridelave. **Dr. Martina Bavec** iz Fakultete za kmetijstvo in biosistemske vede je izpostavila, da uživanje svežih lokalno pridelanih ekoloških živil zmanjšuje tudi problem dolgih transportnih poti. Marsikje v Evropi je že mogoče opaziti tudi trend uvajanja ekoloških živil v šolah, nekatere šole namenijo celo 60 odstotkov razpoložljivega denarja za nakup ekoloških živil (Velika Britanija, Francija), je še pojasnila Bavec.

Poraba ekoloških živil narašča tudi v Sloveniji je poudarila **dr. Darja Majkovič** iz Fakultete za kmetijstvo in biosistemske vede. K večji osveščenosti in prepoznavnosti ekoloških živil v Sloveniji je pripomogla tudi nacionalna kampanja o ekoloških izdelkih. Ekološka živila so bolj prepoznavna, znanje potrošnikov o načinu ekološke pridelave pa je pogosto še vedno pomanjkljivo.

Avtor: Milojka Fekonja, univ. dipl. inž. kmet., Fakulteta za kmetijstvo in biosistemske vede Univerze v Mariboru

* * * * *

3. +++ Svet: 125 milijonov hektarjev "Frankensteinovih" kultur +++

Leta 2008 je bilo po svetu 125 milijonov hektarjev površin z gensko spremenjenimi organizmi (GSO), okoli 90 odstotkov od tega v Severni in Južni Ameriki (po navedbah poročila Brief 39: Global Status of Commercialized Biotech/GM Crops: 2008, ki ga izdaja International Service for the Acquisition of Agri-Biotech Applications (ISAAA)). Združene Države ostajajo še vedno največja pridelovalka GSO in več kot 50 odstotkov površin svetovne pridelave GSO kultur se nahaja v ZDA. V Evropi raste gensko spremenjena koruza (MON 810) na 107,725 hektarjih, kar predstavlja 0,21 odstotka evropskih kmetijskih površin. S pridelavo transgenih rastlin na 79,269 hektarjih oziroma 80 odstotkih evropskih površin posejanih z GSO prednjači Španija. Po poročilu ISAAA gensko spremenjeno koruzo v omembe vrednih količinah pridelujejo še

na Češkem (8380 hektarjev) in v Romuniji (7146 hektarjev), pa tudi na Portugalskem (4851 hektarjev), v Nemčiji (3173 hektarjev), na Poljskem (3000 hektarjev) in Slovaškem (1900 hektarjev).

Na Češkem gensko spremenjeno koruzo pridelujejo od leta 2005. Površine stalno rastejo, saj jih podpirata GSO načinu prijazna vladna politika in zakonodaja. Kljub prepovedi proizvodnje GSO, ki velja od leta 2005 na Poljskem in kljub temu da se je Poljska razglasila za „območje brez GSO“, so leta 2008 pridelovali GSO na kar 3000 hektarjih, kar je desetkrat več kot leta 2007 (320 hektarjev). Ena vodilnih organizacij v boju proti GSO je „Koalicija Poljska wolna od GMO“, ki je nastala kot odgovor na rastočo nevarnost razvoja GSO kmetijstva in agresivnega lobiranja pristašev GSO. 269 članov koalicije sestavljajo organizacije, institucije, skupine in znane osebnosti. Njihov cilj je zaščititi Poljsko pred GSO preko javnih akcij, lobiranjem pri politikih in upravi, z izobraževanjem, demonstracij in sodelovanja z drugimi državami.

Romunija je bila do leta 2006 največja pridelovalka gensko spremenjene soje v Evropi. Kljub prepovedi pridelovanja gensko spremenjene soje leta 2007 in napovedi prepovedi za koruzo MON 810 marca 2008, so v prejšnjem letu gensko spremenjeno koruzo pridelali na 7146 hektarjih. Na žalost Romunija, znana kot „kmetijska odpad za GSO“, še ni uspela vzpostaviti učinkovitega nadzora nad nezakonitim pridelovanjem. Primer za to je Greenpeaceovo odkritje nezakonite pridelave gensko spremenjene soje leta 2007. Podobno je v Ukrajini. Po uradnih navedbah v Ukrajini ni GSO pridelave, neuradna pridelava GSO kljub temu pogosto ostaja javnosti prikrita. Nedovoljena pridelava gensko spremenjenih rastlin (krompirja in soje) na zasebnih površinah in majhnih kmetijah je še vedno prisotna (vir: biosafety.ru). Uvoz živil z več kot 0,9-odstotno vsebnostjo GSO je od februarja 2009 prepovedana. Do prepovedi pa naj bi okoli 30 odstotkov živil vsebovalo GSO – v 80 odstotkih je šlo za sojo (MIGnews.com.ua). Med GSO živil je prevladoval GSO paradižnik, koruza, riž in pesa, sledi GSO pa je bilo mogoče najti v klobasah, konzerviranih izdelkih in kruhu. Tudi Rusija se je uradno razglasila za državo brez GSO vendar je stopnja kontrole nad GSO pridelavo še vedno zelo nizka. Kljub prepovedi uvoza mesa in mesnih izdelkov živali hranjenih z GSO hranili, strokovnjaki predvidevajo, da 60 odstotkov uvoženih izdelkov vsebuje sledi GSO (Monastyrskiy (2004)). V Gruziji uvoz in distribucija GSO še nista zakonsko urejena. Predstavniki Gibanja zelenih Gruzije/Prijatelji zemlje – Gruzija od vlade zahtevajo, naj sprejme pobude nevladnih organizacij in javnosti in Gruzijo razglasi za državo brez GSO. Po izredni seji v gruzijskem parlamentu marca 2009 je vlada že naredila prve korake v tej smeri. Leta 2004 so gruzijske nevladne organizacije vzpostavile mrežo „Kavkaz brez GSO“, ki vključuje nevladne organizacije iz Gruzije, Armenije, Azerbajdžana, Ukrajine, Rusije, Tadžikistana, Kirgizije, Kazahstana, Uzbekistana in Turkmenistana. Glavne zahteve mreže vladam so petletni moratorij na uvoz in pridelavo GSO ter vzpostavitev pravne podlage za razglasitev regij ali celotnih držav za območja brez GSO.

Evropski potrošniki ostajajo večinoma skeptični do varnosti in pozitivnih ciljev pridelave GSO. Kot odgovor na vse večji pritisk multinacionalk se je v evropskih državah za območja brez GSO razglasilo 230 regij, preko 4200 občin in drugih skupnosti, na desettisoče kmetov in živilcev. Po navedbah spletne strani GMO Compass so v EU do leta 2008 izvedli poskuse na skupaj 66 GSO sortah, pridelava GSO koruze pa je zaenkrat prepovedana v Franciji, Grčiji, na Madžarskem in v Avstriji.

Drugega marca 2009 se je zgodila pomembna odločitev v boju proti GSO: večina od 27 ministrov EU je ponovno glasovala proti umiku moratorija na GSO koruzo na Madžarskem in v Avstriji. Ob komentarju avstrijskega ministra za okolje Nikolausa Berlakovicha, ki je izid glasovanja komentiral z besedami: „Zame je to enako, kot da bi Avstrija zmagala na evropskem nogometnem prvenstvu“ lahko dodamo le, da bo v boju proti t.i. „Frankensteinovim“ kulturam potrebno osvojiti še kar nekaj prvenstev.

Avtor: Iwona Matyjas in Irena Fašalek

Prevod: Klavdija Černilogar

* * * * *

4. +++ Evropa: Največji in najbolj sofisticiran trg za ekološka živila še naprej narašča +++

"Na trgu z ekološkimi produkti je bilo med letoma 2006 in 2007 mogoče opaziti znatno rast v številnih evropskih državah, kot je na primer Češka (70 odstotna rast) Danska (34 odstotna rast), Švedska (26 odstotna rast), Norveška (24 odstotna rast) ter Nemčija (15 odstotna rast)", navaja poročilo IFOAM (Mednarodna zveza gibanj za ekološko kmetijstvo) "World of Organic Agriculture - Statistics and Emerging Trends 2009". Največji trg za ekološka živila ima še vedno Nemčija z vrednostjo 5,3 milijarde evrov, ki ji z 2,6 milijardami evrov sledi Velika Britanija, tej s slabima dvema milijardama sledita še Italija in Francija vsaka z 1,9 milijardami evrov vrednim trgom za ekološka živila v letu 2007. Prve statistične analize trga izvedene iz strani nemške ZMP (Zentrale Markt- und Preisberichtsstelle) za leto 2008 napovedujejo nadaljnjo 24 odstotno rast trga na Danskem, 10-15 odstotno rast na Nizozemskem ter 10 odstotno rast ekološkega trga v Nemčiji.

Kot še navaja poročilo IFOAM ima Evropa največji in najbolj dodelan trg za ekološka živila, ki predstavlja kar 54 odstotkov globalnega trga in je ocenjen na več kot 16 milijard evrov. Dva odstotka evropskega trga prestavlja hitro se razvijajoč trg Vzhodno- in Srednjeevropskih držav. Med Vzhodnoevropskimi državami je največjo porast trgovanja z ekološkimi produkti pričakovati na Češkem, kjer je predvidena 70 odstotna letna rast. Češki trg naj bi do leta 2010 dosegel vrednost 250 milijonov Evrov, najava poročilo "Specialised Organic Retail Report Europe 2008". Isto poročilo predvideva, da bo trg na Poljskem do leta 2010 dosegel vrednost 140 milijonov Evrov.

Podrobnosti o stanju, potencialih nadaljnjega razvoja ekološkega trga v Evropi najdete v knjigi "Specialised Organic Retail Report for Europe 2008", ki jo lahko naročite tudi pri EkoConnectu.

Prevod: Irena Fašalek

* * * * *

5. +++ Plevel ni le škodljiv: Pozitiven vpliv plevela na okolje +++

S pridelovalnega vidika vsako rastlino, ki raste tam kjer naj nebi smatramo kot plevel. Vendar s strani ekologije plevelnih rastlin ni, kajti vsaka rastlina ima svoj smisel in namen. V ekološkem kmetijstvu se zaradi ekstenzivnega načina kmetovanja pojavlja veliko število tako imenovanih pleveli ali nekulturnih rastlin. Sestava in količina le-teh se tekom kmetovanja spreminja. S prilagojenim kolobarjem, izbiro sort, obdelovanjem zemlje in ukrepi proti plevelom lahko praviloma obdržimo količino plevelov pod pragom škodljivosti.

Poznani so številni pozitivni učinki nekulturnih rastlin. Te rastline nudijo dobre pogoje za obstoj številnih koristnih insektov in pajkov. Tem nudijo zatočišče, mesto za razmnoževanje in skrivališče. Služijo pa tudi kot gostiteljice in vir hrane, saj se koristne živali ne prehranjujejo izključno s škodljivci. Te živali oprahujejo različne kulturne rastline in so naravni predatorji škodljivcem. Tako imajo zaradi pozitivnega učinka na koristne živali nekulturne rastline velik pomen pri zagotavljanju primerne pridelka in zmanjšanem pojavu škodljivcev.

Prav tako služijo te rastline kot glasniki, saj lahko izučnemu očesu kmeta pokažejo stanje tal. Navadno so to domače, na mikroklimat prilagojene robustne rastline, ki se ne pojavljajo brez vzroka. Na primer se kamilica, navadna pirnica in osat pojavljajo pogosto na zbitih tleh (npr. če se v premokrih razmerah obdelujemo tla s težkimi stroji). Navadna kislica se pojavlja na kislih tleh, zlatica pa na tleh kjer se zadržuje voda in mokrih rastiščih (1).

Prekrivke ob zmanjšani zapleveljenosti znižajo še nevarnost talne erozije, zbitost, evaporacijo in izpiranje pomembnih hranil. (1) Po propadu nekulturne rastline nudijo pomembno organsko snov, ta je osnovna za tvorbo humusa in hrana za deževnike, ki so najpomembnejši „sodelavci“ v ekološkem kmetijstvu. (2)

Na polju so tudi pomemben del biotske pestrosti. Na obdelovalnih površinah divje rastoče rastline v velikem številu izginjajo, s tega vidika lahko ekološko kmetijstvo veliko prispeva h ohranitvi genetske pestrosti. Pomena genetskih rezerv za zdaj še ne morem zadostno oceniti. Že danes so med nekulturnimi rastlinami poznane številne zdravilne rastline, npr. prava kamilica (*Matricaria chamomilla*), različne vrste kopriv (*Urtica*), ozkolistni trpotec (*Plantago lanceolata*) in veliki trpotec (*Plantago major*)

Nenazadnje je pomemben tudi estetski vidik, saj kmetijske površine služijo tudi preživljanju prostega časa. Nekulturne rastline vsekakor prispevajo h obogatitvi kmetijskih površin s čimer dvignejo turistično vrednost podeželja.

Pogosto vidimo nekulturne rastline le kot „rastline na napačnem mestu“ in jih zatirajo s kemično-sintetičnimi sredstvi. Z oceno njihovih prednosti in navzkrižnim vplivom je pred uničenjem smiselno zmanjšanje do nivoja praga škodljivosti.

Avtor: Adrienne Bogdan

Prevod: Maja Turinek

Viri:

- 1.) Alexandra Sabine Wenig (2007)-Möglichkeiten der biologischen Unkrautregulierung im integrierten und ökologischen Landbau: Wissensstand, Probleme, Empfehlungen, Gießen
- 2.) HOFMEISTER, H., GARVE, E. (2006): Lebensraum Acker. Reprint der 2. Auflage. Kessel, Remagen

6. +++ ENOAT podpira ekološko kmetijstvo kot vsebino univerzitetnega izobraževanja +++

Na evropskih univerzah je vedno bolj pogosta uvedba tečajev, izbirnih predmetov in programov o ekološkem kmetijstvu. Pomembna gonilna sila je delo ENOAT – European Network of Organic Agriculture Teachers, evropsko združenje profesorjev in učiteljev ekološkega kmetijstva. Naloge združenja so v prvi vrsti podpora izmenjave univerzitetnih profesorjev in študentov, izvedba in širjenje predavanja na temo ekološkega kmetijstva, organizacija letnih srečanj in delavnic na temo poučevanja, ter poletne šole o pomembnih kmetijskih temah. Ime ENOAT je leta 2005 nastala kot odgovor na pobudo študentov ene izmed poletnih šol, ki so leta 2002 ustanovili ENOAS- združenje študentov ekološkega kmetijstva.

Začetki ENOAT so bili v 90-ih, ko je sedem evropskih visokih šol v okviru ERASMUS projekta oblikovalo angleški program za tretje študijsko leto dodiplomskega študija. Od leta 1998 se le-ta izvaja na visokih šolah, Univerza v Walesu, Aberystwyth in bivši Kraljevi univerzi za kmetijstvo v Kopenhagnu. Program zimskega semestra je bil namenjen ekonomskemu in človeškemu vidiku, z izvedbo v Walesu. Predavanja letnega semestra so se pa v Kopenhagnu posvečala rastlinski pridelavi in pedologiji. Vsako leto so pod okriljem partnerskih univerz organizirali dvotedensko poletna šola na drugem kraju, s čimer so dopolnili letni modulni program. Ob izobraževanju se je ponudila možnost vključitve več predavateljev s partnerskih univerz in eksternih visoko kvalificiranih predavateljev iz drugih držav. V zadnjih petih letih so se poletne šole vrstile v krajih kot so Turino, Wageningen, Kopenhagen, Maribor in Budweis.

Do sedaj ima ENOAT člane iz 23 držav. Širitvijo Evropske Unije iz 16 na 27 držav članic je poseben pomen združenja širitev tematike ekološkega kmetijstva kot del učnega procesa in raziskav v novih državah članicah. Podkrepljeno z letnimi srečanji in/ali poletnimi šolami v teh državah članicah in skupnimi projekti v okviru različnih EU-programov.

Skupna prizadevanja in prepričljivo konkretno posredovanje znanj o ekološkem kmetijstvu in kmetijski ekologiji je izvorna točka znotraj ENOAT-a. Od srečanja 2007 v PIEVE TESINO, združenje vodi skupina sestavljena iz poslovodje in tajnika. Trenutno sta v te vloge bila izvoljena Peter von Fragstein und Niemsdorff z Univerze v Kassel-u in Ewa Rembiałowska z Varšavske Univerze of Life sciences. Več informacij o ENOAT-u najdete pod <http://eco.wiz.uni-kassel.de/foeg/enogat/>.

Avtorja: Prof. Dr. Ewa Rembiałowska, Varšavska Univerza of Life Sciences in Prof. Peter von Fragstein und Niemsdorff, Univerza v Kassel-u.

Prevod: Maja Turinek

* * * * *

7. +++ Forum trženja ekoloških živil 2009 v Varšavi odpira vrata čez en mesec+++

Pod pokroviteljstvom poljskega ministrstva za kmetijstvo ter EU skupine pri IFOAM se bodo letos že četrto sešli domači in mednarodni akterji ter strokovnjaki evropskega ekološkega trga. Z veseljem vas obveščamo, da smo tudi letos pripravili tekmovanje „Najboljše izmed ekološkega“ (Best of Organic 2009):

Žirijo predstavljajo vsi udeleženci srečanja
Tekmujejo lahko vsi prijavljeni razstavljalci
Sodelovanje na tekmovanju je omejeno na en izdelek na razstavljalca in je brezplačno
Tekmovalni izdelek lahko prijavite preko naše spletne strani

Za udeležence iz preko 30 držav bodo sicer najpomembnejši elementi foruma razvoj trga, iskanje novih poslovnih stikov ter izmenjava informacij. Program, prijavnico in druge informacije najdete na naši spletni strani: www.organic-marketing-forum.org

Veselimo se vašega obiska, razprav, vaših poslovnih uspehov in seveda izbora „Best of Organic“.

Za več informacij se obrnite na: Monika.Swigon@ekoconnect.org.

Prevod: Klavdija Černilogar

4. mednarodno zasedanje
na temo predelave in trženja
ekoloških produktov in surovin

25-26 Maj 2009 Varšava/Poljska

Rok za prijavo **30. April**

Kontakt

do organizacij in ekoloških predelovalcev
iz več kot 30 držav

Konferenca

z pomembnejšimi domačimi
in mednarodnimi strokovnjaki

Razstava

ekoloških izdelkov

Strokovna ekskurzija

v različne prodajalne ekoloških živil v Varšavi

ORGANIZATOR: EkoConnect e.V.
Tel.: +49(0)351 45 68 039
E-mail: monika.swigon@ekoconnect.org
www.ekoconnect.org

www.organic-marketing-forum.org

7. +++ Dogodki +++

- 15th Ecology Fair, Budva, Črna gora, 22 – 24 April 2009 (<http://www.adriafair.cg.yu/kalendar.asp>)
www.adriafair.cg.yu/english/s_poziv_ekologija.asp
- 5. Evropska konferenca regij brez gensko spremenjenih organizmov „Food and Democracy“ 24 - 25 April 2009, Luzern, Švica
- [Natural and Organic Products Europe 2009](http://www.naturalproducts.co.uk), London, Velika Britanija, 5 – 6 April 2009 (www.naturalproducts.co.uk)
- BioFach Mumbai, Indija, 29. April – 1. Maj 2009 (<http://www5.biofach-india.com>)
- [Scientific Workshop for FQH Members on Concept Mapping on Terms Relevant for Organic Food Quality and Health](http://www.organicfqhresearch.org/index.html), Frick, Švica, 5. – 6. Maj 2009 (<http://www.organicfqhresearch.org/index.html>)
- 1st Nordic Organic Conference: S temo trajnostjo v prehranskih verigah v Gothenburgu, Švedska, 18 – 20. Maj 2009 (<http://nordicorganic.org/Nordic-coop.html>)
- EkoGala, Rzeszów, Poljska, 22 – 24 Maj 2009 (www.targirzeszowskie.pl)
- Biostyl 22 - 24 Maj 2009 Praga, Češka (www.biostyl.cz)
- **Organic Marketing Forum, Varšava, Poljska, 25 – 26 Maj 2009** (www.organic-marketing-forum.org)
- BioFach China 2009, Shanghai, Kitajska, 27 – 29 Maj 2009 (<http://www.biofach-china.com/en/default.ashx>)
- Znanstvena konferenca v okviru Bioakademije v Ledicah, Češka, 24 – 26 Junij 2009 ([http://www.organic-world.net/38.html?&no_cache=1&tx_ttnews\[tt_news\]=18](http://www.organic-world.net/38.html?&no_cache=1&tx_ttnews[tt_news]=18))
- Razvoj ekološkega kmetijstva, Höje, Švedska 31 Julij - 25 Avgust 2009 (<http://www.sida.se/sida/jsp/sida.jsp?d=1728&a=41087>)
- Mednarodna znanstvena konferenca “Spodbujanje zdravih prehrabnih sistemov z ekološkim kmetijstvom – s poudarkom na Severno – Baltski regiji”, Tartu, Estonija, 25 – 27 Avgust 2009 (<http://www.njf.nu/site/seminarRedirect.asp?intSeminarID=422&p=1004>)
- SEAE Tehnična konferenca o ekološki proizvodnji v Mediteranu, Mallorca, Španija, 16 – 29 September 2009 ([http://www.organic-world.net/35.html?&no_cache=1&tx_ttnews\[tt_news\]=17](http://www.organic-world.net/35.html?&no_cache=1&tx_ttnews[tt_news]=17))
- BioFach Japan 2009, Tokio, Japonska, 7 – 9 Oktober 2009 (<http://www.biofach-japan.com/main/Page.html>)
- India Organic Trade Fair 2009, New Delhi, Indija, 27 – 30 November 2009 (<http://www.indiaorganictradefairs.com>)

Prevod: Maja Turinek

* * * * *

9. +++ Seznam nekaterih pomembnejših proti-GSO organizacij v posameznih državah +++

- **Albanija:**
 - Shoqata e Bujqësisë Organike - Organic Agriculture Association (OAA) (<http://www.organic.org.al>)
- **Avstrija:**
 - Greenpeace Austria (www.greenpeace.at)
 - Öko-web (<http://www.oekoweb.at/gentechnikfrei>)
 - genfood - nein danke (<http://www.genfood.at/>)
 - Initiative gentechnikfreies Waldviertel (<http://www.initiative-waldviertel.at/>)
 - ARGE GE-free <http://www.gentechnikfrei.at/>
- **Belgija:**
 - Greenpeace (<http://www.greenpeace.org/belgium/fr/campaigns/ogm>)
 - Le CAGE - Collectif d'Action GenEthique (<http://sbb.collectifs.net>)

- Inf'OGM (<http://www.infogm.org/>)
- **Bulgarija:**
 - Blue Link Foundation (<http://www.bluelink.net>)
 - Regional Environment Center for Central and Eastern Europe (<http://ecosw.dir.bg/kniga/>)
- **Hrvaška:**
 - Green Action – Zelena Akcija <http://www.zelena-akcija.hr/>
- **Ciper:**
 - Friends of the Earth Cyprus (<http://foecyprus.weebly.com/index.html>)
- **Češka:**
 - DUHA/Friends of the Earth Czech Republic (www.hnutiduha.cz)
 - Greenpeace Czech Republic (<http://www.greenpeace.org/>)
- **Danska:**
 - GMOs - No thanks (<http://www.gmonejtak.dk/>)
 - NOAH - Friends of the Earth Denmark (<http://www.noah.dk/gentek/gtenglish.html>)
 - Gendebat (<http://www.toft.dk/gendebat/>)
- **Estonija:**
 - GMO-free Estonia campaign (<http://www.eko.org.ee/gmo>)
- **Finska:**
 - GMO-Free Finland (<http://www.gmovapaa.fi>)
 - Kansalaisten Bioturvayhdistys (<http://www.bioturva.org/english.htm>)
- **Francija:**
 - Inf'OGM (<http://www.infogm.org/>)
 - Greenpeace France (<http://www.greenpeace.org>)
 - OGM Danger (<http://www.ogmdangers.org/>)
 - Collectif OGM 35 (<http://www.mce-info.org/ogm/index.php>)
 - Rés'OGM (<http://www.resogm.org/>)
- **Gruzija:**
 - GMO-free-Caucasus Network (<http://www.gmfree.caucasus.net>)
- **Grčija:**
 - Greenpeace Greece (<http://www.greenpeace.gr/>)
 - Greek Network against GMOs (<http://gmstop.org/>)
 - Greek Greens' webpage devoted to GMOs (<http://www.ecogreens.gr/GMO/GMO.htm>)
- **Madžarska:**
 - Genpiszka Halozat (<http://www.zpok.hu/genmanipulacio/>)
 - Protect the Future ([Vedegylet](http://www.vedegylet.hu/)) (<http://www.vedegylet.hu/>)
 - Greenpeace Hungary (<http://www.greenpeace.hu/>)
- **Islandija:**
 - Erföabreytt (http://www.erfdabreytt.net/e_default.asp)
- **Irska:**
 - GMO-free Ireland Network (<http://www.gmfreeireland.org/>)
- **Italija:**
 - ItaliaEuropa - Liberi da Ogm (<http://www.liberidaogm.org/>)
- **Litva:**
 - Green Liberty (<http://www.zb-zeme.lv/genu-inzenierija>)
 - Baltic Environmental Forum (<http://www.bef.lv/>)
- **Latvija:**
 - Baltic Environmental Forum (<http://www.bef.lv/>)
- **Luxemburg:**
 - NOGM - Initiative Luxembourg sans OGM (<http://www.ounigentechinik.lu/>)
 - Greenpeace Luxembourg (<http://www.greenpeace.org/luxembourg/>)
- **Makedonija:**
 - Ecological Association "Vila Zora" (<http://www.vilazora.org.mk/>)
 - Center for environmental research and information "Eco-sense" (<http://www.ekosvest.com.mk/>)
- **Malta:**
 - Greenpeace Malta (<http://www.greenpeace.org/mediterranean/>)
- **Črna Gora:**
 - "Natura Balkanika" Nature Society (<http://www.agrobiodiversity.net/>)
- **Nemčija:**
 - Informationsdienst Gentechnik (www.keine-gentechnik.de)
 - Gentechnikfreie Regionen (<http://www.gentechnikfreie-regionen.de/>)

- Save Our Seeds (www.saveourseeds.org/int/lu/)
- Initiative zur Verbreitung von Bantam-Mais und gegen den Anbau von Gen-Mais (www.bantam-mais.de)
- **Nizozemska:**
 - ASEED (<http://www.aseed.net/>)
 - Gentechvrije Zones Campaign (<http://gentechvrijezones.nl/wp/>)
 - Greenpeace Netherlands (<http://www.greenpeace.nl/>)
- **Norveška:**
 - Ren mat / Gennytt (<http://www.oikos.no/>)
 - Greenpeace (<http://www.greenpeace.org/norway/>)
- **Poljska:**
 - International Coalition to Protect the Polish Countryside - Anti-GMO Campaign (<http://icppc.pl/>)
 - Greenpeace Poland (<http://www.greenpeace.org/>)
 - Coalition GMO-free-Poland (<http://www.polska-wolna-od-gmo.org/>)
- **Portugalska:**
 - Plataforma Transgénicos Fora (<http://www.stopogm.net/>)
- **Romunija:**
 - Greenpeace Romania (<http://www.greenpeace.ro/>)
 - InfOMG - Romania (<http://www.gmo.ro/gmo-free/>)
 - Agent Green (<http://www.agentgreen.ro/>)
- **Rusija:**
 - Eremurus Club / The CIS Biosafety Alliance (<http://biosafety.ru/>)
 - GMO-free-Caucasus Network (<http://www.gmfree.caucasus.net/>)
 - Greenpeace Russia (<http://www.greenpeace.org/>)
 - Irina Ermakova (<http://irina-ermakova.by.ru>)
- **Srbija:**
 - Green Network of Vojvodina (<http://www.zelenamreza.org>)
 - "Natura Balkanika" Nature Society (<http://www.agrobiodiversity.net>)
- **Slovaška:**
 - Greenpeace Slovakia (<http://www.greenpeace.sk>)
- **Slovenija:**
 - Inštitut za trajnostni razvoj (<http://www.itr.si>)
 - Greenpeace Slovenia (<http://www.greenpeace.org/slovenia>)
- **Španija:**
 - Greenpeace - Decir no a la ingeniería genética (http://www.greenpeace.org/espana_es)
- **Švedska:**
 - Network for GMO Free Sweden!: "Hej då GMO!" (<http://hejdagmo.se/english>)
 - GMO-fri (<http://www.gmofri.se/>)
- **Švica:**
 - Greenpeace Schweiz, Zürich (<http://www.greenpeace.ch/>)
 - Schweiz. Verein. zum Schutze der kl. und mittl. Bauern VKMB, Bern (<http://www.kleinbauern.ch/>)
 - StopOGM, Genf (<http://www.stopogm.ch/>)
- **Turčija:**
 - Greenpeace Turkey (<http://www.greenpeace.org/turkey/>)
 - Altercampagne (http://altercampagne.free.fr/pages/Programme_JIGMOD.htm - Prog Istanbul)
- **Velika Britanija:**
 - BanGMfood.org (<http://www.bangmfood.org/>)
 - GeneWatch UK (<http://www.genewatch.org/>)
 - GM Freeze (<http://www.gmfreeze.org/>)
 - Greenpeace UK (<http://www.greenpeace.org.uk/gm>)
 - Say NO to Terminator seeds: be a seedsaver campaign (<http://www.banterminator.org/>)
- **Ukrajina:**
 - GMO-free-Caucasus Network (<http://www.gmfree.caucasus.net/>)
 - Greenpeace Ukraine
- **Evropa:**
 - Gentechnikfreies Europa e. V. (www.gentechnikfreies-europa.org)
 - GMO free Regions (www.gmo-free-regions.org)

Vam je bila vsebina EkoConnect Novic všeč?

To nas veseli, zato Vas naprošamo, da le-te posredujete zainteresiranim kolegom ter znancem. Če so Vam Novice posredovali in bi jih zdaj radi prejeli osebno, Vas prosimo, da nam pošljete elektronsko sporočilo z naslovom "Subscribe EkoConnect Infobrief" na redaktion@ekoconnect.org.

Če Novic ne bi več želeli prejemati, nam pošljite sporočilo z naslovom "Unsubscribe EkoConnect Infobrief".

S prijaznimi pozdravi,

Vaša redakcija Novic.

+++ O nas: EkoConnect: Naši cilji, naše delo – in vi +++

EkoConnect je sinonim za izmenjavo informacij, znanj in izkušenj ter za srečevanje ljudi in organizacij.

Združenje je bilo ustanovljeno leta 2003 in ima sedež v Dresdnu.

Naši **glavni cilji** so med drugim podpora akterjem in dejavnostim na temo trajnostnega razvoja ekološkega kmetovanja v Srednji in Vzhodni Evropi ter njihovo povezovanje, krepitev razvoja podeželja ter spodbujanje dostopnosti ekološko proizvedenih izdelkov in živil.

Poleg tega EkoConnect služi kot osrednja informacijska in koordinacijska točka, omogoča srečevanje, izmenjavo izkušenj in nadaljnje izobraževanje, denimo seminarje in strokovne ekskurzije, ter podpira zasebne in javne ustanove pri vzpostavljanju struktur za ekološko kmetovanje. Podporo EkoConnectu zagotavlja strokovni sosvet, ki mu svetuje pri vsebinskih in strateških vprašanjih.

Člani so strokovnjaki in organizacije z vseh koncev Evrope, ki imajo dolgoletne izkušnje z vzpostavljanjem struktur za ekološko kmetovanje. Delo združenja lahko podprete kot mecen ali kot navaden član. Mecen posamezniki plačajo letni prispevek v višini najmanj 60 €, pravne osebe pa najmanj 600 €. Navadni člani lahko postanete s plačilom letne članarine najmanj 20 € (posamezniki), oziroma najmanj 200 € (pravne osebe). Novi člani so dobrodošli! Vse zainteresirane prosimo, da izpolnijo spodnji obrazec in nam ga pošljejo:

Pristopnica k članstvu v EkoConnect

Rad/a bi podprl/a delo EkoConnect in postal/a

mecen

navaden član

Priimek:	Ime:
Za pravne osebe ime pravnega zastopnika:	
Poštna številka, kraj:	Ulica, hišna številka:
Država:	Okrožje/provinca:
Telefon:	Mobilni telefon:
Naslov elektronske pošte:	

Plačal/a bom članarino v višini € in jo poravnala

s priloženim čekom

z nakazilom

Za članarino lahko uveljavljate davčno olajšavo. Potrdilo o plačilu boste prejeli po pošti.

Kraj, datum, podpis